

v Hradčanských stěnách – zejména horských a suboceánických prvků (např. *Dicranodontium asperulum*, *Jungermannia hyalina*, *Lophozia longiflora*, *Mylia taylorii*, *Kurzia sylvatica*, *Heterocladium heteropterum*, *Tetradontium brownianum*, *Thamnobryum alopecurum*).

Výše uvedené doklady biologické hodnoty severní části Hradčanských stěn jsou významným argumentem pro snahu o formální ochranu oblasti vyhlášením velkoplošného chráněného území.

Acknowledgments

We are obliged to Jan Kučera for revision of specimens and valuable comments and to Handrij Härtel for providing information about interesting sites.

References

- Anders J. (1928): Die Flechtenflora des Kummergebirges in Nordböhmen. – Lotos 76: 315–325.
- Kučera J. & Váňa J. (2003): Check- and Red list of bryophytes of the Czech Republic (2003). – Preslia 75: 193–222.
- Kučera J., Hradílek Z., Buryová B. & Hájek P. (2003): *Hypnum sauteri* and *Lescuraea patens*, two additions to the moss flora of the Czech Republic. – Preslia 75: 255–262.
- Müller F. (1990): Die Kalkmoosstandorte im Elbsandsteingebirge. – Abhandlungen und Berichte des Naturkundemuseums Görlitz 63: 23–29.
- Müller F. & Reimann M. (2002): Die Moosflora an Kalksandsteinfelsen im sächsisch-böhmischen Grenzgebiet. – Sächsische Floristische Mitteilungen 7: 26–32.
- Nebel M. & Schoepe G. (2001): *Leskeaceae*. – In: Nebel M. & Philippi G. (eds.), Die Moose Baden-Württembergs. Band 2: Spezieller Teil (*Bryophytina II, Schistostegales bis Hypnobryales*), 245–247, Ulmer, Stuttgart.
- Szweykowski J., Buczkowska K. & Odrzykoski I. J. (2005): *Conocephalum salebrosum* (*Marchantiopsida*, *Conocephalaceae*) – a new Holarctic liverwort species. – Plant Systematics and Evolution 253: 133–158.
- Váňa J. (1995): Předběžný seznam ohrožených mechovostů České republiky II. Mechy (*Bryophyta*). – Preslia 67: 173–180.

LIŠEJNÍKY ZAZNAMENANÉ BĚHEM FLORISTICKÉHO KURZU ČBS 2005 V JIHLAVĚ

The lichens recorded during the CBS Floristic course (2005) in Jihlava (western Moravia)

Jiří Malíček¹ & Aleš Müller²

¹ 28. října 177, CZ-264 01 Sedlčany, e-mail: jmalicek@seznam.cz; ² Masarykovo nám. 19, CZ-294 21 Bělá pod Bezdězem, e-mail: amuller@iol.cz

Abstract: Lichens recorded/collected in the Českomoravská vrchovina highland in the region surrounding the town of Jihlava (western Moravia) are listed. 67 lichen species were recorded in total, about two thirds of them were epiphytes. *Lecanora persimilis*, *Parmelia tiliacea*, *P. acetabulum*, *Ramalina farinacea*, *R. fastigiata* and *Usnea filipendula* represent the best records.

Keywords: Czech Republic, lichens, epiphytic.

Během letošního floristického kurzu České botanické společnosti v Jihlavě konaného ve dnech 2.-8. července bylo na plánovaných trasách floristických exkurzí nelezeno několik zajímavých druhů lišejníků, což iniciovalo vytvoření celkového soupisu nalezených druhů.

Velká část sběrů pochází ze starých stromů podél silnic. Vyskytovala se zde řada epifytických druhů, z nichž mezi nejvýznamnější patří *Lecanora persimilis*, *Parmelia tiliacea*, *Parmelia acetabulum*, *Ramalina farinacea*, *Ramalina fastigiata* a *Usnea filipendula*. Žádný z těchto taxonů nebyl na Jihlavsku zaznamenán během 9. bryologicko-lichenologických dnů v roce 1996 (Liška 1997). Celkem jsme zjistili 67 druhů lišejníků, z toho přibližně dvě třetiny epifytů.

Lokality:

Souřadnice jsou udávány v systému WGS-84:

1. Měřín – *Acer platanoides* SZ obce, u silnice na Černou [N49°24'18" E015°52'26"], kv. 6561c], 520 m.
2. Měřín – *Fraxinus excelsior* SZ obce, u silnice na Černou [N49°24'18" E015°52'26"], kv. 6561c], 520 m.
3. Černá – *Populus* sp. u silnice mezi Měřínem a Černou [N49°24'44" E015°51'54"], kv. 6561c], 520 m.
4. Černá – *Acer platanoides* u silnice J obce [N49°24'58" E015°51'48"], kv. 6561c], 520 m.
5. Černá – stromořadí *Populus nigra* var. *italica* J obce [N49°25'14" E015°51'45"], kv. 6561c], 520 m.
6. Černá – stromořadí *Acer platanoides* a *A. pseudoplatanus* v Z části obce [N49°25'25" E015°51'36"], kv. 6561c], 530 m.
7. Černá – 500 m SSZ od obce, vápencový kříž u cesty k rybníku Hrozný [N49°25'44" E015°51'24"], kv. 6561c], 540 m.
8. Dolní Věžnice – u silnice do Šlapanova SSZ od obce, stromořadí *Fraxinus excelsior* a *Tilia cordata*, [N49°31,3' E015°40,3'], kv. 6460c], 450 m.
9. Dolní Cerekev – V svahy Přední skály (712 m), okolí zastávky č.13 naučné stezky Čeřínek, jehličnatý les [N49°21'40" E015°26'04"], kv. 6658b], 650 m.
10. Dolní Cerekev – SZ obce, u zastávky č. 4 naučné stezky Čeřínek, jehličnatý les [N49°21'12" E015°25'34"], kv. 6658b], 630 m.
11. Dolní Cerekev – SZ obce, J okraj lesa, žulové kameny [N49°21'02" E015°26'01"], kv. 6658b], 560 m.
12. Dolní Cerekev – SZ obce, J svahy Přední skály (712 m), žulový lom [N49°21'11" E015°25'58"], kv. 6658b], 580 m.
13. Dolní Cerekev – SZ od obce, u zastávky č.1 naučné stezky Čeřínek, na kůře *Populus tremula* [N49°20'57" E015°26'13"], kv. 6658b], 550 m.
14. Hosov – ca. 1000 m JZ od obce, hráz rybníka u státní silnice, na kůře *Acer platanoides* [N49°23'09" E015°31'45"], kv. 6659a], 550 m.
15. Hosov – ca. 1500 m SZ obce, u žluté turistické značky směrem k hornímu Bradelskému rybníku, na humózním substrátu a kořenových nábězích *Betula pendula* [N49°23'29" E015°31'42"], kv. 6659a], 540 m.
16. Arnolec – při silnici v S části obce, stromořadí *Acer platanoides* [N49°26,3' E015°49,3'], kv. 6560d], 540 m, na kůře; betonové zídky a obrubníky.
17. Hladov – betonové sloupy v Z části obce [N49°12,9' E015°36,5'], kv. 6759d], 640 m.
18. Hladov – ca. 1000 m Z obce, směrem na Nepomuky, smrkový les [N49°12,8' E015°35,8'], kv. 6759d], 650 m.
19. Nepomuky – ca. 100 m JV osady [N49°12,7' E015°34,6', kv. 6759c], 660 m, borka *Sambucus racemosa*.
20. Nepomuky – žulový sloupek plotu ve V části obce [N49°12,7' E015°34,6', kv. 6759c], 660 m.
21. Nepomuky – kaplička a její okolí v Z části obce, na kůře stromů (*Tilia* sp., *Aesculus hippocastanum*), mrtvém dřevě a betonu [N49°12'48" E015°34'22"], kv. 6759c], 670 m.
22. Nepomuky – ca. 1500 m SZ osady, okraje lesní cesty [N49°13,4' E015°33,7', kv. 6759c], 670 m.

Seznam zjištěných druhů

Nomenklatura seznamu je sjednocena podle práce Vězda & Liška 1999. Dokladové položky jsou uložené v herbáři autorů: J – Jiří Malíček, A – Aleš Müller.

<i>Amandinea punctata</i>	2 (J), 3, 4 (J, A), 5 (J), 6, 14, 21 (A)
<i>Baeomyces rufus</i>	10, 11, 22
<i>Caloplaca decipiens</i>	7, 17, 22
<i>Caloplaca holocarpa</i>	21
<i>Candelaria concolor</i>	1 (J), 5 (A), 6 (J, A), 21 (A)

<i>Candelariella coralliza</i>	16, 20, 21
<i>Candelariella reflexa</i>	5 (J), 6 (J)
<i>Candelariella vitellina</i>	16, 17, 21
<i>Candelariella xanthostigma</i>	5 (J)
<i>Cetraria chlorophylla</i>	21 (A)
<i>Cetraria islandica</i>	9, 10
<i>Chaenotheca ferruginea</i>	15, 21 (A)
<i>Chaenotheca trichialis</i>	21 (A)
<i>Cladonia arbuscula</i>	9, 10 (A)
<i>Cladonia chlorophaea</i> agg.	9, 10 (A)
<i>Cladonia coniocraea</i>	9, 10, 18
<i>Cladonia deformis</i>	9 (A)
<i>Cladonia digitata</i>	9 (A), 10 (A)
<i>Cladonia fimbriata</i>	4, 10 (A)
<i>Cladonia furcata</i>	9, 10 (A)
<i>Cladonia macilenta</i>	9, 10 (A)
<i>Cladonia pyxidata</i>	15, 18
<i>Cladonia squamosa</i>	10 (A)
<i>Dibaeis baeomyces</i>	9 (J), 10 (A)
<i>Diploschistes scruposus</i>	20
<i>Evernia prunastri</i>	5, 6, 21 (A)
<i>Fuscidea kochiana</i>	11
<i>Hypocenomyce scalaris</i>	1, 4, 6, 8 (J), 9, 10, 18, 21 (A)
<i>Hypogymnia physodes</i>	1, 2, 4, 6, 7, 8, 9 (A), 10, 14, 16, 18 (A), 21 (A)
<i>Hypogymnia tubulosa</i>	9
<i>Lecanora carpinea</i>	1 (J, A), 2 (J)
<i>Lecanora chlarotera</i>	1 (A), 2 (J)
<i>Lecanora conizaeoides</i>	1, 5, 9, 16, 18, 21 (A)
<i>Lecanora dispersa</i>	14, 21
<i>Lecanora expallens</i>	1, 2, 5, 6, 14, 21
<i>Lecanora muralis</i>	17
<i>Lecanora persimilis</i>	5 (J)
<i>Lecanora polytropa</i>	21
<i>Lecidea lithophila</i>	11
<i>Lepraria incana</i>	1, 4, 6 (J), 8 (J), 9, 10, 21 (A)
<i>Parmelia acetabulum</i>	3 (A), 5 (J), 6 (A), 8 (J)
<i>Parmelia exasperatula</i>	4 (A)
<i>Parmelia fuliginosa</i>	2, 6, 21 (A)
<i>Parmelia loxodes</i>	11
<i>Parmelia saxatilis</i>	9, 11
<i>Parmelia sulcata</i>	1, 2, 3, 5, 6 (J), 8, 9, 14, 18, 21 (A)
<i>Parmelia tiliacea</i>	6 (J, A), 8 (J)
<i>Parmeliopsis ambigua</i>	9 (A), 10 (A)
<i>Pertusaria albescens</i>	21 (A)
<i>Phaeophyscia nigricans</i>	5 (J), 6 (J)
<i>Phaeophyscia orbicularis</i>	3 (J, A), 5 (J), 6 (J), 16, 22
<i>Phlyctis argena</i>	4 (J, A)
<i>Physcia adscendens</i>	2 (J), 3 (J), 4, 5 (J), 6 (J), 14, 19
<i>Physcia caesia</i>	21 (A)
<i>Physcia dubia</i>	2 (J), 16, 21 (A)
<i>Physcia tenella</i>	1, 2, 3 (J), 4 (J), 5, 6, 9, 13, 14, 16, 21 (A)
<i>Physconia enteroxantha</i>	5 (J, A), 6 (J)
<i>Platismatia glauca</i>	9 (J, A)
<i>Porpidia tuberculosa</i>	11, 12 (A)
<i>Pseudevernia furfuracea</i>	1, 2, 6, 9 (A), 18 (A)
<i>Ramalina farinacea</i>	2, 5 (A), 6, 18, 21

<i>Ramalina fastigiata</i>	2 (J), 3, 5 (A), 6 (J), 8
<i>Scoliciosporum chlorococcum</i>	1, 4 (J), 6 (J), 13 (A), 21 (A)
<i>Usnea filipendula</i>	2, 9 (A), 18 (A)
<i>Xanthoria candelaria</i>	1 (J, A), 2 (J), 4, 6, 14, 16, 19, 21 (A)
<i>Xanthoria parietina</i>	1, 3, 5, 6 (J), 16, 21 (A)
<i>Xanthoria polycarpa</i>	1, 2, 3, 5 (J)

Poděkování

Za určení položek a cenné připomínky k textu autoři děkují J. P. Haldovi, J. Kocourkové a Z. Palicemu.

Summary

Altogether twenty-two localities in the surroundings of Jihlava (western Moravia) were visited during the July 2005 Floristic course of the Czech Botanical Society. Particularly good records of species largely not found during the 9th Bryological and Lichenological days in 1996 were obtained from old broad-leaved trees bordering smaller roads.

Literatura

- Liška J. (1997): Seznam lišejníků nalezených na Jihlavsku během 9. bryologicko-lichenologických dnů. – Bryonora 20: 19–21.
- Vězda A. & Liška J. (1999): Katalog lišejníků České republiky. – Botanický ústav AV ČR, Průhonice. [283 pp.]
- Wirth V. (1995): Die Flechten Baden-Württembergs I., II. – Eugen Ulmer, Stuttgart. [1006 pp.]

MECHOROSTY ZAZNAMENANÉ V PRŮBĚHU 11. BRYOLOGICKO-LICHENOLOGICKÝCH DNŮ V BŘEZNÍKU U NÁMĚŠTĚ NAD OSLAVOU

Bryophytes recorded during the 11th Bryological and Lichenological Days in Březník near the town of Náměšť nad Oslavou (south-western Moravia, Czech Republic)

Zbyněk Hradilek¹
s přispěním: Jan Kučera², Zdeněk Soldán³, Svatava Kubelová⁴ & Martin Dancák¹

¹ Univerzita Palackého, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky, Šlechtitelů 11, CZ-783 71 Olomouc-Holice, e-mail: hradilek@prfholnt.upol.cz; ² Jihočeská Univerzita, Biologická fakulta, Branišovská 31, CZ-370 05 České Budějovice, e-mail: kucera@bf.jcu.cz; ³ Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky, Benátská 2, CZ-128 01 Praha 2, e-mail: sold@natur.cuni.cz; ⁴ Moravské zemské muzeum, botanické odd., Hvězdoslavova 29a, CZ-620 00 Brno, e-mail: skubesova@mzm.cz

Abstract: This article summarizes the records of bryophytes realised during the 11th Bryological and Lichenological Days in 1998. 96 species were collected or recorded altogether. *Fissidens gracilifolius*, *Syntrichia calcicola*, *Syntrichia ruraliformis* a *Zygodon rupestris* are reported for the first time from the region.

Keywords: bryophytes, Southwestern Moravia, Czech Republic.

Z různých důvodů dosud nedošlo ke zveřejnění výsledků terénních exkurzí konaných v rámci 11. bryologicko-lichenologických dnů (5.-8.10.1998 Březník u Náměště nad Oslavou). Jelikož